

Deres referanse:
21/38690 - 2

Vår referanse:
21/38690 - 53

Dato:
01.06.2021

Høring om endringer i grenseloven mv., ny forskrift om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseforskriften) mv. og nytt kapittel 60 i politiregisterforskriften om behandling av passasjerinformasjon (PNR opplysninger)

Kripos viser til brev fra Politidirektoratet datert 8. april 2021 hvor det bes om innspill til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat 26. mars med forslag til endringer i grenseloven mv., ny forskrift om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseforskriften) mv. og nytt kapittel 60 i politiregisterforskriften om behandling av passasjerinformasjon (PNR-opplysninger).

Kripos er blitt bedt om å særlig vurdere høringsnotatets kapittel 5 som omhandler utlevering og behandling av PNR-opplysninger, herunder endringer i politiregisterloven § 23 og innføring av et nytt kapittel 60 i politiregisterforskriften (PNR-registeret) hjemlet i forslag til ny § 16 a i grenseloven. Kripos gav sine merknader til lovendringene i skriv til direktoratet av 28. april 2021 (21/38690-28).

Fristen for innspill til forskriftsendringene var 27. mai, men Kripos har fått innvilget utsatt frist til 2. juni.

Merknader til nytt kapittel 60 i politiregisterforskriften

Om programvareløsningen

Kripos vil bemerke at programvareløsningen som skal understøtte PNR-enheten bør kunne anskaffes som hyllevare, ettersom tilsvarende løsning allerede er i drift i mange EU-land. For å unngå behov for spesialtilpasninger, og potensielle tids- og kostnadskonsekvenser, er det viktig at dataelementene som skal overføres og lagres ikke avviker fra PNR-direktivet.

Om virkeområdet

Kripos anbefaler at det i forskriften redegjøres nærmere for virkeområdet til bestemmelsene. Grenseloven § 16 a sier ikke mer enn at "for det formål å bekjempe terrorisme og annen alvorlig kriminalitet plikter transportør av luftfartøy til eller fra utlandet å overføre PNR-opplysninger til PNR-enheten". Høringsnotatet utdyper heller ikke dette nærmere. Begrepet "utlandet" er også benyttet i grenseloven § 16, men i motsetning til § 16 a er det for § 16

presisert i høringsnotatet at man med "utlandet" mener land utenfor Schengen. Dette fremkommer også tydelig av forslaget til ny grenseforskrift § 4-9 (se høringsnotatet punkt 2.1.5 og 3.5.10). PNR-direktivet inneholder bestemmelser om virkeområdet hvor utgangspunktet er "videregivelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) på flyvninger uden for EU". Skal direktivet anvendes på flyvninger innenfor EU, følger det av direktivets artikkel 2 at medlemsstaten må gi Kommisjonen skriftlig melding om det. Slik forslaget i § 16 a er formulert er det uklart om plikten kun gjelder flyvninger utenfor EU, eller om også flyvninger innenfor EU omfattes. Dette bør etter Kripos' mening klargjøres i forskriften.

§ 60-8 tilgang

I høringsnotatet vises det til at det kun er behandlingsansvarlige og personer som tjenestegjør i PNR-enheten som har tilgang til PNR-registeret. Kripos antar at det vil være behov for å kunne gi tilgang også til andre for å oppnå noen av formålene i politiregisterforskriften § 8-2, for eksempel for drift og administrasjon av informasjonssystemet, samt for opplæring.

§ 60-10 vilkår for utlevering

Kripos antar det er feil henvisning i bestemmelsens første ledd første punktum når det vises til § 60 første ledd nr. 3. Riktig henvisning skal antakelig være § 60-6 første ledd nr. 3.

§ 60-13 informasjonsplikt

I høringsnotatet skriver departementet at "som det fremgår av politiregisterloven § 48 er informasjonsplikten meget begrenset og gjelder uansett bare i tilfeller der det utleveres opplysninger til offentlige organer og private i deres interesse. Siden PNR-direktivet ikke åpner for slik utlevering, vil politiregisterloven § 48 heller ikke kunne komme til anvendelse. Dette innebærer at den behandlingsansvarlige ikke har noen informasjonsplikt. En slik plikt ville heller ikke fremstå som hensiktsmessig i og med at passasjerene grunnet PNR-reguleringen er kjent med at de aktuelle opplysningene blir regulert. Det foreslås derfor at det i § 60-13 nedfelles at informasjonsplikten etter § 48 ikke gjelder, (...)". I forslaget til § 60-13 fremgår det derimot at bestemmelsen om informasjonsplikt i politiregisterloven § 48 kommer til anvendelse. Dette må klargjøres.

§ 60-17 annet ledd- sletting

Etter forslagets § 60-17 annet ledd skal resultatet av behandlinger etter § 60-6 første ledd nummer 1 og 2 slettes når det ikke lenger er nødvendig for å underrette kompetente myndigheter eller andre medlemsstaters passasjeropplysningsenheter om et treff.

Etter at et varsel er sendt, skal underlaget slettes. Dette til forskjell fra resultatet av en automatisk behandling som etter en individuell og manuell gjennomgang *ikke medfører treff*, jf. § 60-17 tredje ledd, som skal slettes i tråd med politiregisterloven § 50 og senest når opplysningene som ligger til grunn for resultatet skal slettes etter første ledd. Siden det legges opp til automatiserte søk basert på regler, er slike tilbakemeldinger særlig viktige for utvikling av reglene. Tilsvarende behov for erfaringslæring gjelder imidlertid også for resultater som etter en individuell og manuell gjennomgang *medfører treff*. Kripos foreslår av denne grunn en endring slik at resultatet av behandlinger etter § 60-6 første ledd skal slettes i tråd med politiregisterloven § 50 og senest seks måneder etter at underretning er sendt ut.

§ 60-19 annet ledd

Det fremgår av bestemmelsen at opplysninger om bruk av PNR-systemet skal lagres i tre år. Deler av programvaren som skal brukes for å understøtte PNR-enheten vil sannsynligvis være hyllevare opprinnelig utviklet for andre PNR-enheter i Europa. Det varierer i hvilken grad

lagringstiden for logger i slik programvare kan konfigureres, og en pålagt lagringstid på tre år kan tenkes å virke fordyrende og kompliserende på etableringsprosessen. Kripos anbefaler følgelig at forskriften følger hovedregelen i politiregisterloven § 17 ved at loggene skal lagres i minst ett og maksimalt tre år, for å sikre fleksibiliteten på dette området.

Merknader til ny grenseforskrift

Kripos synes det er positivt med klare definisjoner, ref. forslaget § 1-1, samt at det i forslaget § 1-4 presiseres at det er politiet som grensekontrollmyndighet (forvaltningsorgan) som utøver grensekontrollen.

Kripos støtter videre forslaget til en egen bestemmelse i ny § 4-1 som skal tydeliggjøre ansvaret for å utføre inn- og utreisekontroll av alle personer som krysser Schengen-yttergrense.

I § 4-10 vises det til at SafeSeaNet skal brukes til forhåndskontroll på sjø. Kripos mener man bør utvise forsiktighet ved å navngi registre/systemer i regelverket, da dette kan gi utfordringer ved utvikling og implementering av nye IKT-løsninger.

Med hilsen

Kristin Ottesen Kvigne

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

*Saksbehandler
Kathrine Ekeberg
Seniorrådgiver*